

Speciál Chaosu teenagerů o Dětském a sportovním dni s účastí Lesů ČR

Co se kde dělo

Anketa, fotky, obrázky

Rozhovory

Obsah

Úvodník	3
Informace o projektovém dni	4
Co jsou Lesy ČR	5
Co se kde dělo	6
Tisková zpráva	9
Anketa	10
Rozhovory	13

CHAOS TEENAGERŮ - SPECIÁL

Adresa redakce:

Základní škola a mateřská škola
Ostrava-Bělský Les, B. Dvorského
1, příspěvková organizace
Bohumíra Dvorského 1049/1 700
30 Ostrava-Bělský Les

Redakční e-mail:

redakcechaos@seznam.cz

Vedoucí učitel časopisu:

Mgr. Jan Goj

Foto:

J. Goj, žáci

Obrázky:

Vznikly pod vedením paí
učitelky Kristýny Kubištové,
autoři: Eliška Sojková,
Vojtěch Blažej, Tereza Marie
Martínková, Lucie Štěrbová,
Jana Nguyen

Úvodník

Dětským a sportovním dnem jsme zakončili školní rok 2021 – 2022.

Svou návštěvou nás potěšily také Lesy ČR

Na konci školního roku 2021 – 2022 na žáky čekalo jedno překvapení – Dětský a sportovní den. Jednalo se o celodenní akci, na které na žáky - a odpoledne i jejich rodiče, příbuzné či kamarády – čekaly sportovní a vědomostní stanoviště pro dvojice, skákací hrad, fotbal, ping pong, basketbal, stánek s občerstvením, táborák s opékáním párků, hudba a řada zajímavých hostů. Se svými pejsky nás navštívili policisté, mohli jsme si prohlédnout hasičský vůz a nechyběli ani zástupci Lesů ČR. Ti pro děti připravili zábavu a poučení v jednom – hravé úkoly i pohyb.

V této speciální příloze si můžete dále přečíst zajímavosti o našich lesích i společnosti Lesy ČR, nechybí rozhovory se zástupci Lesů a celou akci si můžete připomenout také řadou fotek.

Redakce

Informace o Dětském a sportovním dni

Termín konání:

24. červen 2022

Autoři projektu:

Pedagogové, zaměstnanci a žáci ZŠ B. Dvorského 1
pod vedením Petra Tomise a Jany Jeřábkové

Připravené aktivity, atrakce:

Pohybové a vědomostní stanoviště, skákací hrad,
sporty, táborák, stánek s občerstvením
a další.

Hosté:

Lesy ČR, Policie ČR, Hasičský
záchranný sbor

Co jsme zjistili o společnosti Lesy ČR

Na oficiálním webu Lesů ČR se uvádí:

Lesy České republiky, státní podnik (LČR) byly založeny dne 1. ledna 1992 Ministerstvem zemědělství České republiky. Hlavní náplní činnosti podniku je obhospodařování více než 1,2 mil. ha lesního majetku ve vlastnictví státu (téměř 86 % rozlohy všech státních lesů) a péče o více než 38 tisíc km určených vodních toků a bystřin.

Red.

LESYČR

Co pro nás Lesy ČR na projektovém dni připravily

Poznáváčky zvířat, puzzle, kvízy, instrukáže

Na náš projektový den jsme pozvali pracovníky Lesů ČR Miroslavu Zlámalovou a Daniela Weisse.

Odborníci na lesní pedagogiku mají letité zkušenosti s projektovými dny a na základě vybraného tématu připravili pracovní listy, obrazový, fotografický a

reálný výukový materiál demonstrující život v lesích ČR - faunu i floru (rozpoznávání zvířat, puzzle se zvířaty, stromy, rostlinami, houbami, různé typy šišek, stop zvířat), vědomostní kvízy, skupinové úkoly a otázky týkající se kůrovcové kalamity a kůrovce v ČR.

Žáci si také vyslechli přednášku na téma kůrvec a jeho vliv na podobu lesů. Ve skupinách dostali za úkol samostatně shrnout důvody kůrovcové kalamity a vlivu klimatických změn na ni. V debatě si s odborníky

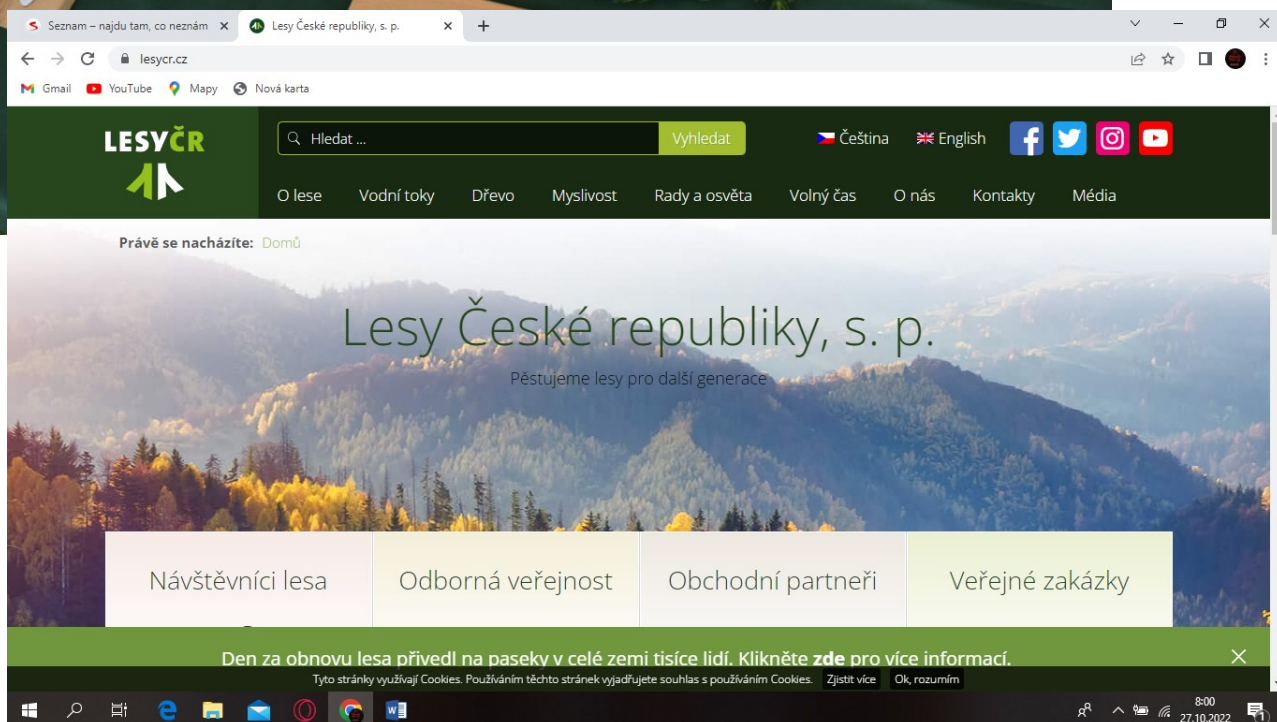
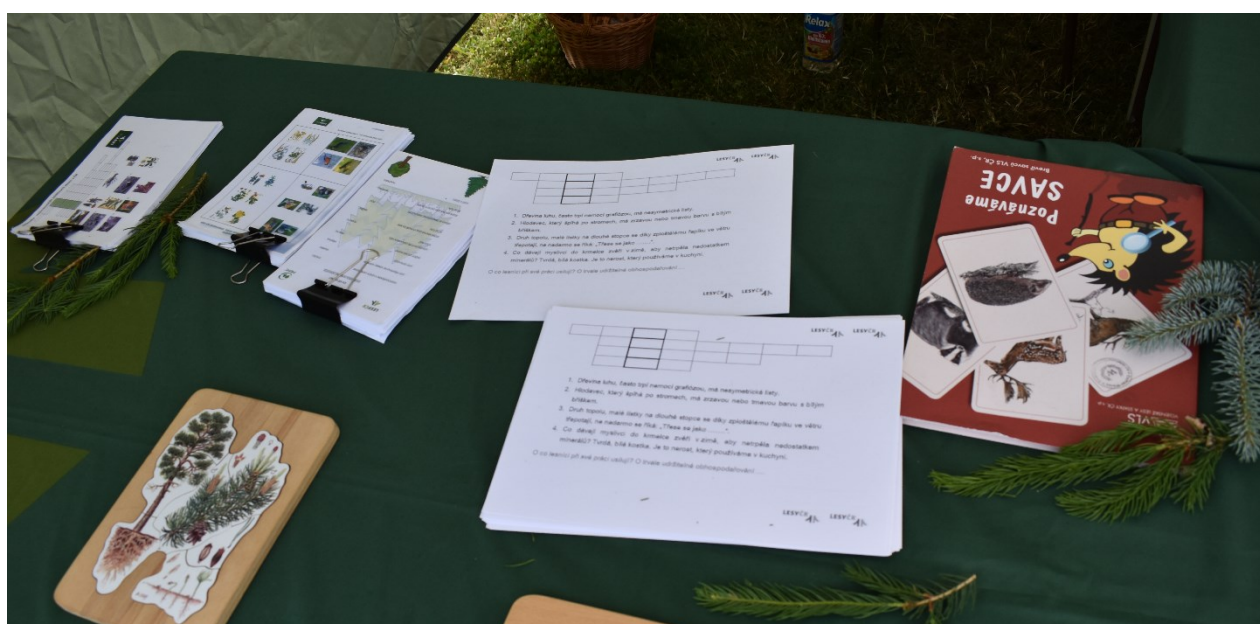
shrnují veškeré její důvody, průběh a řešení. Proběhla instruktáž práce s počítáním výskytu kůrovce a s jednotlivými lapači užívanými k záchytu lýkožrouta,

popřípadě speciálně lýkožrouta smrkového. Žáci si názorně vyzkoušeli práci s lapačem, poznávali dřevo napadené lýkožroutem a pozorovali samotného lýkožrouta smrkového pod lupou.

Oba odborníci mají k dispozici v rámci akcí lesní pedagogiky řadu metodických pomůcek a výukových materiálů, které i při tomto projektovém dni použili. Pořídili dárky a upomínkové předměty za aktivní přístup pro jednotlivé žáky. Odborníci vedli fundovaně celý projektový den, pedagogové jim vypomáhali při jednotlivých aktivitách, vyprávěli o náplni práce lesních inženýrů a lesníků, případně

myslivců, zážitky a zkušenosti z praxe. Díky praktickým ukázkám (lýkožrouta smrkového, kůry a dřeva, které je zasaženo lýkožroutem) názorně demonstrovali problematiku působení lýkožrouta smrkového.

Jak hodnotíme přínos Lesů ČR pro projektový den?

Projektový den byl velmi úspěšný a přínosný k zopakování dosavadních žákovských znalostí rostlinstva a zvířectva našich lesů a jejich rozšíření. Žáci poznali životní cyklus kůrovce, druhy kůrovců, pochopili díky názorně demonstračním metodám problematiku kůrovcové kalamity, důvod, průběh a důsledky této kalamity a možnosti, jak ji předcházet, případně jaké kroky učinit, aby v budoucnu

stejně tak praktických pomůcek při boji s lýkožroutem či samotné lýkožrouty, které žáci pod lupou pozorovali. Žáci si odnesli řadu pracovních listů a v rámci vyučování následně vytvořili ve školním časopise speciál týkající se této problematiky. Pedagogové využili tento projektový den k osobnostnímu rozvoji a sebereflexi, jak dále je možno tuto část environmentální výuky inovativně vyučovat.

k podobným kalamitám nedocházelo. Zaměstnanci Lesů ČR přivezli a použili řadu didaktických pomůcek a výukových materiálů, kterými škola nedisponuje,

Škola by ráda s odborníky z Lesů ČR v budoucnu spolupracovala a žákům přiblížila i další témata týkající se lesnictví v ČR.

Texty rubriky: Jana Jeřábková

Tisková zpráva o projektu

Policisté pochválili náš Dětský a sportovní den, kterého účastnili

Paní por. Bc. Martina Jabloňská z Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje o naší akci píše: „Cele dopoledne se neslo v duchu sportu, veselé hudby a za přítomnosti krásného

počasí. Časový harmonogram dokonale navazoval. Děkuji a příští rok se budeme opět těšit a spolupráci.“ Zde je celý text tiskové zprávy:

Den plný sportu na ZŠ B. Dvorského v Ostravě

MS kraj, Ostrava – preventivně prezentační akce

V předposledním červnovém školním týdnu se konal na ZŠ E. Dvorského v Ostravě den plný sportu, kterého se v dopoledních hodinách zúčastnili také policisté Krajského ředitelství Moravskoslezského kraje. Potleskem všech přítomných byli odměněni policisté služební kynologie se svými služebními psy při dynamické ukázce k zajištění nebezpečného pachatele. Policisté z oddělení hlídkové služby dětem představili policejní techniku (dlouhé a krátké střelné zbraně, balistický štít, balistickou vestu, taser i beranidlo). Nechyběla ani dopravní policie, která zde měla přistavené výjezdové vozidlo skupiny

dopravních nehod, které se denně využívá k plnění služebních povinností. Policisté z oddělení prevence si připravili laserovou střelnici, kde si školáci vyzkoušeli střelbu na terč a zároveň jim bylo připomenuto bezpečné chování během prázdnin.

Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje
oddělení prevence
por. Bc. Martina Jabloňská
27. června 2022

Anketa

Co pro nás znamená les

Hlavním tématem našeho speciálu jsou Lesy ČR, téma následující rubriky – ankety je tedy nasnadě: Jaký je váš vztah k lesu, jak často do lesa chodíte a proč... Odpovídali žáci navštěvující povinně volitelný předmět žurnalistika i jejich učitel.

Matyáš Zeuner, 8. B

Do lesa chodím asi tak jednou za měsíc. Jako malý jsem chodil do lesa dost často. Do lesa jsme šli asi hlavně za klidem, protože když jsem bydlel v druhém patře, tak jsem slyšel všechno, co se venku děje. Taký jsem rád chodil do lesa kvůli mému koníčku, kterým je jízda na kole. Vztah k lesu mám celkem kladný, asi taky protože jsem tam jako malý trávil hodně času, mám na les velmi dobré vzpomínky.

Matěj Uhrák, 8. C

Forests are very important for our lives, but what can be our thoughts about forests?

I think that everyone who is not a toddler knows that we can be thankful to trees for their air, but we can thank for the peace they can give and also for all the animals we can learn from.

To me forests can be a beautiful place to clear your head from work, school and family problems, we can also drink clean water from fountains.

Matěj Uhrák ještě jednou, tentokrát česky

Lesy jsou pro náš život velmi důležité, ale co si o nich můžeme myslet?

Myslím, že každý, kdo není batole, ví, že můžeme být stromům vděční za vzduch, ale také za klid, který nám mohou dát, a také za všechna zvířata, od kterých se můžeme učit.

Pro mě mohou být lesy krásným místem, kde si můžeme vyčistit hlavu od problémů v práci, ve škole a v rodině, ze studánek můžeme také pít čistou vodu.

Adam Chovanec, 8. B

Abych se osobně přiznal, tak já moc často do lesa nechodím, jelikož nemám žádného mazlíčka. Každopádně, vždy když jdu do lesa na nějakou procházku, tak jsem velice nadšený.

Lesy mám velice rád a jsou velice důležité, už jen z toho důvodu, že nám dávají kyslík, ale zároveň je v lesích velice krásná atmosféra, protože člověk podle mne v lese vyprázdní svoje myšlenky.

Když já jdu do lesa, tak tam jdu, abych se provětral od svých myšlenek, které se mi honí hlavou. I když, Bělský les mám už prochozený a znám ho jako moje boty, tak stále tam jdu s pocitem, že se tam uklidním od všech problémů.

Do lesa chodím pouze na procházku, protože nejsem žádný extra běžec, ale jestli někdo nechodí do lesa, tak rozhodně doporučuji.

Kristýna Pindurová, 8. C

Les pro mě znamená klid a ticho. Pročistí hlavu a neuspořádané, špatné myšlenky. Do lesa chodím, když mám čas nebo s přáteli proto, že se nám líbí pohled na

rozkvetlé kytky, vůně pylu, pokaždé nám to zvedne náladu. Občas si tam tvoříme prstýnky z rostlin nebo si rozděláme deku a povídáme si. U toho se smějeme a procházíme se, neboli se kocháme přírodou bohatého lesa. Když se začneme nudit, tak si sedneme k vodě se stínem a hrajeme slovní hry.

Potom co jdu ze školy a mám více času, tak se projdu po lese, vezmu si sluchátka, jestliže si je nezapomenu doma a moje myšlenky si na chvílku můžou odpočinout. Příroda je matka života a každý z nás má k ní nějaký citový vztah, proto je úžasné, že díky lesům si můžeme odpočinout a utéct z naší reality.

Veronika Elizabeth Stařinská, 9. C

Snažím se do lesa chodit pravidelně. Většinou mi to vyjde tak jednou do týdne (když neberu cestu domů ze školy), ale občas i vícrát. V lese si vždy vyčistím hlavu a myšlenky od nepotřebných věcí. Někdy to doopravdy dokáže pomoci.

Lesem často chodím i ze školy. Dá se tam chodit i za jiným účelem, nejen po cestě ze školy či si vyčistit myšlenky. Třeba na houby, můžete si udělat piknik s kamarády, nebo jen trávit čas s rodinou či kamarády. Osobně, trávení času s kamarády je moje nejoblíbenější.

V lese se mi líbí. Nejlépe se mi chodí samotné. Žádný zbytečný rámus ani nic podobného. Pouze zvuky zvířat a šum větru. Myslím, že každému taková procházka někdy prospěje. Ať už jste

dospělý nebo teenager. Každý občas potřebuje chvíli pro sebe a les je na to ideální.

Bohužel, naše lesy (příroda celkově) jsou velice znečištěné. Proto bychom měli vyhazovat odpadky, tam kde patří a nepohazovat je okolo.

Kristína Špavelková, 7. B

Já chodím do lesa jen někdy, většinou chodím s tatínkem přes les pro mamku. Párkrát jsem šla do lesa s kamarády a to spíš jen když jsme šli na koupaliště. Někdy jezdíme na chatu, kterou máme u lesa a chodíme spíš na houby nebo pro dřevo na oheň. Líbí se mi ale, jaký klid je v lese, protože je tam krásně slyšet zvuky zvířat a stromů. Někdy tam chodím na procházku se psem. Mému psovi se tam líbí a je vždy rád, že jdeme do lesa. V lese se dá dělat hodně věcí, dá se tam cvičit, odpočívat, piknik, sbírat listí nebo kaštiny a žaludy, nebo také zabavit děti na dětském hřišti, no je toho spoustu, co můžeme dělat v lese, ale v žádném případě ho ničit. Mně se les líbí nejvíce na podzim, jak jsou stromy zbarvené, všechny ty barvy k sobě ladí a je to takové aesthetic.

Vít Boháček, 8. B

Do lesa nechodím, ale když tam přijdu, tak se mi docela líbí. Projdu se a udělám nějaké ty fotky. Do lesa jsem chodil často v minulosti na kole.

Naposledy jsem tam byl asi před třemi měsíci, ale už mě to nebaví. Nevidím v tom nic zajímavého.

Myslím si, že by se do lesa mělo chodit aspoň občas. Je to za mě docela zdravé.

Natálie Gajdušková, 8. B

Do lesa chodím celkem často. Buď to s rodiči a se sestrou, se psem nebo s kamarády. Je to poměrně tiché místo, kde se každý může na chvíli zašít a utéct od této reality, pročistit si hlavu, uspořádat si myšlenky nebo se kochat přírodou. Mně osobně se líbí, jak se les mění dle aktuálního ročního období a fascinuje mě, jak každou další návštěvou je něčím jiný. Mám ráda cvrlikání ptáků, kuňkání žabek, zvuky dopadajících kapek deště, praskajících větví pod nohama a další typické zvuky lesa.

Téměř pokaždé ho navštěvuji za jiným účelem. Někdy hraji závody se žábami, jindy zase stavím sněhuláky, hledám kočky či se jdu projít se psem.

Pan učitel Jan Goj

Stromy a lesy doslova zbožňuju. Jsou pro mě ztělesněním klidu, majestátnosti, harmonie, duchovní síly přírody. Do lesa chodím rád odmala, nejraději sám, abych se mohl soustředit na tu krásu kolem a abych mohl hledat vnitřní klid. V lese se cítím naprosto bezpečně, doslova jako doma. Nejkrásnější a nejvíc přirozené mi přijdou smíšené lesy. Líbí se mi ta rozmanitost druhů stromů a rostlin. Každý má jiný tvar, barvu, vůni, jinak se „tváří“.

Red.

Jakou práci dělá v lesnictví adjunkt či revírník

**Rozhovor s Danielem Weissem,
revírníkem a lesní stráží společnosti Lesy ČR**

Co znamená slovo adjunkt?

Adjunkt je profesní označení člověka, který se připravuje na další, navazující pozici v oboru, ke které je přiřazen jako pomocný personál. Označení adjunkt se tak používalo například v oborech myslivosti, lesnictví, ale i ve školství, justici a církvi. V případě adjunkta lesní správy je to člověk, který se připravuje, v případě Lesů ČR, s.p., na další, nadřazenou pozici, nejčastěji pak tedy na pozici revírníka. Adjunkt se tak učí práci revírníka, nabývá zkušenosti a odbornost, ale hlavně provozní praxi. V případě nepřítomnosti revírníka jej může zastupovat, případně mu revírník může svěřit část svého revíru ke správě. Adjunkt lesní správy ale i zpracovává administrativu spojenou s lesní výrobou a obnovou lesa, vyznačuje napadené stromy k těžbě, kontroluje stav lesa a zjištěné závady pak hlásí revírníkovi. Adjunkt může plnit vše, k čemu jej nadřízený pověří, například kvalitu výsadby nových stromků nebo nově postavených oplocenek. Je nutno dodat, že se pracovní náplň adjunkta liší i tím, pod kterou lesní správou je zařazen a tedy i podle toho, jaké a v jakém rozsahu jsou

mu nadřazeným pracovníkem svěřeny úkoly v lesním hospodářství.

Je to práce na plný úvazek, nebo něco jako brigáda či stáž?

Je to práce na plný úvazek. Adjunkt je pravou rukou revírníka, nebo jiného

nadřízeného pracovníka Lesů ČR a je tak nutné, aby jeho pracovní doba kopírovala pracovní dobu nadřízeného.

Avšak, můžeme se u Lesů ČR potkat s pojmem „adjunkt na léto“. To je forma brigády či stáže pro studenty středních a vysokých lesnických škol, kdy právě tito studenti mohou pomoci při plnění úkolů v lesním hospodářství. Obvykle tak po krátkém zaškolení, při využití vědomostí nabytých v lesnických školách, pomáhají s vyznačováním kůrovcem napadených stromů nebo kontrolují celistvost a funkčnost oplocení mladých stromků.

Tato forma brigády probíhá v období letních prázdnin a studenti si tak za výpomoc v lese, dle mého názoru, i dobře vydělají.

Jak jste se k této činnosti dostal? Co jste pro to musel udělat?

V roce 2017 jsem se po absolvování Střední lesnické školy v Hranicích přihlásil do výběrového řízení na pozici adjunkta lesní správy Bruntál. Toto výběrové řízení pro mne dopadlo úspěšně, a tak jsem nastoupil k prvnímu červenci 2017 na lesní správu, kde jsem byl pod přímým řízením lesního správce, potažmo zástupkyně lesního správce, paní Ing. Zlámalové. Na této pozici jsem plnil úkoly, které mi přidělovala paní zástupkyně, případně přímo paní lesní správce. Měl jsem ale i stálou agendu, kdy jsem např. evidoval lovy v honitbách, zpracovával administrativu k měsíční lesní výrobě a obnově lesa na území lesní správy nebo vypomáhal revírníkům na jejich svěřených revírech s vyznačováním kůrovcem napadeného dříví. Dříví jsem také měřil a evidoval, případně jsem kontroloval správnost údajů na jednotlivých kusech kmenů. Byla to velmi rozmanitá paleta úkolů a rozhodně se nedá říct, že by tato pozice adjunkta byla jednotvárná.

Jaký může být další kariérní postup adjunkta?

Nejběžněji se z adjunkta stane revírník, a to v případě, že již nabyl dostatek zkušeností a praxe a uvolní se místo

revírníka. Znáám ale případ, kdy se z adjunkta stal rovnou zástupce lesního správce. Kariérní postup však vždy závisí na posouzení lesního správce, který lesní správu řídí. Já jsem se revírníkem stal začátkem srpna roku 2018 a od té doby řídím lesní výrobu, obnovu lesa, ochranu

lesa, prodej dříví veřejnosti a jiné úkoly spjaté s legislativou, případně s interními nařízeními státního podniku Lesy ČR, na revíru Horní Benešov. V srpnu tohoto roku to tedy již byly čtyři roky. Mimo to aktivně chráním lesní prostředí před neukázněnými návštěvníky coby lesní stráž. **Red.**

Lesů v České republice přibývá

To nejlepší na konec! Tady je mimořádně zajímavý rozhovor s pracovnící společnosti Lesy ČR Miroslavou Zlámalovou.

Pracujete pro společnost Lesy ČR. Jak jste se k této práci dostala – jakou školu jste studovala a jaká pak byla Vaše cesta do Lesů ČR?

Musím říci, že jsem už od základní školy tíhla k přírodě a jezdila jsem ke svému

strýci – hajnému trávit svůj volný čas. Pozorovala jsem ho při práci a seznamovala jsem se s úkoly, které při své profesi zabezpečoval. Nicméně jsem po základní škole nebyla jasně vyhraněná, co chci přesně v životě dělat, jakému oboru se budu věnovat, tak jsem zvolila cestu studia gymnázia. Při studiu na něm jsem pro třídu pořádala právě u onoho strýce lesnické brigády a dále se utvrzovala

v myšlence, že něco podobného budu studovat i po maturitě.

Rozhodovala jsem se v té době mezi Dřevařskou školou ve Zvoleně na Slovensku a Lesnickou fakultou v Brně. Vyhrála nakonec Lesnická fakulta, a to hlavně z důvodů přijímaček, které na lesnickou byly z biologie a matematiky a na dřevařskou z fyziky a chemie.

Po absolvování vysoké školy jsem se přestěhovala se svou rodinou do Bruntálu a získala po absolvování pracovního pohovoru místo adjunkta u LČR s.p., Lesní správy Bruntál. Na této pozici jsem pracovala deset let a sbírala zkušenosti ve všech oborech lesnictví a pracovních pozic u LČR. Jakmile jsem složila zkoušky odborného lesního hospodáře a nabyla patřičných znalostí, vystřídala jsem svého kolegu, který odešel do řádného důchodu, který pracoval na pozici zástupce lesního správce, kde pracuji dodnes.

Co Vaše práce obnáší? Jak vypadá Váš běžný pracovní den?

Řekla bych, že opovédět na tuto otázku je poměrně složitá a odpověď na to „co má práce obnáší a jak vypadá můj běžný pracovní den“ byla spíš na celou knížku...

Jednou se nás někdo zeptal „co vy tam vlastně pořád děláte v té kanceláři?“.

V podstatě mám na starosti plnění veškerých legislativních činností na úseku ochrany přírody, ochrany vod, lesa, myslivosti, ochrany půd atd.

Zabezpečuji a řídím chod celé lesní správy v době nepřítomnosti lesního správě, přebírám a řeším s revírníky měsíční, roční uzávěrky přebíraných prací od smluvního partnera, který nám provádí práce v lese. Dohlížím na uzávěrky LHE (lesní hospodářské evidence) a celého 10letého plánu, komunikuji s veřejností písemně i ústně, jsem účastna na tvorbě nových aplikací, vyhlášek a plánu na úseku lesního hospodářství, dozoruji

semenářství a genetiku sběru i přenosu dřevin, dohlížím nad správným používáním chemických, biologických a pomocných látek v LH. Radím drobným vlastníkům, jak se mají s péčí řádného hospodáře starat o své lesy.

Vypracovávám různá roční hlášení pro Státní správu lesa, Krajský úřad apod.

V neposlední řadě, když zbývá čas, tak pořádám vycházky, besedy s širokou veřejností od mateřských škol až po seniory, kde je učím k lásce k přírodě, k naší profesi a seznamuji je s náplní a posláním lesního hospodářství.

Myslím si, že je toho ještě spousta a spousta jiných pracovních činností, které jsem nevyjmenovala a nejsou o nic moc méně nevýznamné či nezajímavé. Přibývá legislativa i moderní technologie a přístroje, se kterými je potřeba se seznamovat a pracovat.

Co obnáší můj běžný pracovní den?

Upřímně, je každý den v roce jiný, nikdy není stejný a vždy přináší něco nového a zajímavého. Tak jak příroda sama. Pokaždé ji uvidíte jinou a rozhodně ne méně krásnou...

Jaké jsou vlastně úkoly společnosti Lesy ČR? Jistě nejsou jen ekonomické...

Státní podnik Lesy ČR, jako správce lesů v majetku České republiky, se stará jednak o uspokojení poptávky lidské společnosti po dříví, ale zároveň o zachování lesů v dobrém, dlouhodobě udržitelném stavu. Jinak řečeno, lesníci se snaží zachovávat les, pokud možno jej i rozšiřovat, přičemž z něj ale dokáží získávat dříví, což je jedna z nejlepších znovu obnovitelných surovin. Lesa tak, i přes každoroční těžbu okolo osmi milionů metrů krychlových dříví,

přibývá, a to asi o 2% plochy lesa ročně. Není pak divu, že plocha lesa pokrývá již více než 34% území České republiky. Dále se Lesy ČR starají, aby byl v lesích pořádek, dohlíží na dění v nich, a to nejen co se lidské činnosti týče, ale snaží se les chránit i proti hmyzím škůdcům, nebo proti nadměrnému poškozování lesa zvěří.

Naši zaměstnanci berou svou profesi jako poslání a o les se starají s největší pečlivostí.

Lesníci musí les obnovovat, holiny vzniklé kalamitami a těžbou znovu osázet, a to není jen tak. Do lesa mohou stromky jen s prokázaným původem, aby se nedostávaly stromky zvyklé na nížiny například do hor a opačně, nebo aby k nám nevnikaly cizí invazivní druhy, které by naši původní flóru vytlačovaly. Na zalesnění holin pak mají lesníci lhůtu dvou let, na takzvané zajištění takto obnovených porostů pak dalších pět let. Zajištění porostu je potom stav, kdy stromky již dostatečně vyrostly a není třeba je chránit proti zvěři nebo je

obsekávat, aby je neutlačila tráva. Všechny tyto lhůty je třeba dodržet, neboť je stanoví zákon o lesích, který je u nás velmi přísný. K tomu je třeba vést evidence holin a míst, kde se les sázením obnovoval, a to všechno hlídají právě zase lesníci. Nově vysázené stromky je třeba chránit proti zvěři a hmyzím škůdcům, k tomu se používá různých oplocení, nátěrů a postřiků. K tomu musí lesníci vést opět evidenci, pro případnou státní kontrolu, kde a jaký přípravek použili a zda jej použili v souladu se zákonnými předpisy.

Lesní porosty je v průběhu jejich růstu potřeba také vychovávat, a to tak, aby se podpořily stromy rovné, bez genetických vad a deformací. Prořezávkami a probírkami, tak z nových porostů odstraňují lesníci právě takovéto neperspektivní stromy. Výřezem takových stromů, které by zřejmě nebyly k užitku a navíc utlačovaly stromy ostatní, se pak vytváří prostor pro vývoj stromů, u kterých se dá očekávat, že budou jednou majestátními jedinci, kteří po dozrání do mýtní doby poskytnou lidské společnosti množství kvalitního dříví, které je pro nás každodenním společníkem v mnoha oblastech lidské činnosti, a zároveň poskytnou i geneticky vhodné potomky, kteří je na jejich místě nahradí.

Mimo to lesníci vyhledávají škůdce lesa, evidují jejich výskyt a činí opatření proti nim.

Pro lidskou společnost pak lesníci dále vytváří příjemné prostředí k relaxaci,

například budováním a údržbou různých stezek a vzdělávacích tras. Les zajišťuje udržení vody v krajině, čistí vzduch od prachu, brání erozi půdy a poskytuje lidem místo, kde mohou relaxovat, sbírat houby a jiné lesní plody. K tomu všemu je les potřeba a je jen na lesnících, aby udržovali les v takovém stavu, který právě těmto potřebám a schopnostem bude moci dostát.

Když jdete do lesa soukromě, třeba na houby, nepřipadáte si jako v práci?

V podstatě trochu ano, přestože se člověk snaží od práce, například při houbaření, oprostit, vždy si všímám, kde je jaký strom napadený, nebo kde je jaký stromek okousaný od zvěře. Ale to tak je, prostě trochu profesní deformace. V práci pak třeba nechám prověřit, zda se tam činí opatření na ochranu lesa. Pokud ne, nařídím nápravu.

Jak jsou na tom v současnosti české lesy? Jsou celkově v dobré kondici?

Lesy v ČR potrápil v posledních letech kůrovec a následně větrné smrště. Nicméně se nám daří lesy ve velkém měřítku obnovovat, a to již s ohledem na to, kde se jaká dřevina spíše hodí, kde se jí bude dařit a bude schopna odolávat škůdcům, nebo třeba právě povětrnostním vlivům. Snažíme se, aby skladba dřevin odpovídala svými nároky místu, kde ji vysazujeme. V tomto si hodně necháme napovídat samou

přírodou, která svým přirozeným obnovováním často ukáže, kde a v čem ji podpořit. Jak jsem uvedla již výše, lesů v ČR plošně přibývá, stále za rok v lesích více dřeva naroste, než se vytěží. Je takovou zajímavostí, že na jednu dřevostavbu v českých lesích naroste dříví každé 3 minuty!

V poslední době nás trápí kůrovcová kalamita. Co je to vlastně ten kůrovec?

Kůrovec je obecné označení pro druhy škůdců, kteří škodí žírem lýka pod kůrou. Kůrovců je však celá řada a téměř každá dřevina má nějakého svého kůrovce. Ti kteří nás v posledních letech potrápili, byli lýkožrout smrkový a lýkožrout severský, a to hlavně na smrku ztepilém. Lýkožrouti jsou vlastně brouci, kteří se živí lýkem stromů, budují v nich chodbičky a v těch se poté množí. Protože lze lýko stromů připodobnit k cévám člověka, lze si jistě domyslet, co se stane, pokud je kůrovec svým žírem přeruší. Spolu s přerušným lýkem se do horních částí stromu přestává od kořenů dostávat voda s živinami a strom usychá.

Ještě ke kůrovci: Jak velké plochy lesa jsou postiženy, kolik bylo nutno vykácet?

Ve Slezsku, na severní Moravě, Vysočině a severních Čechách je to bohužel otázka téměř každého smrkového porostu. Jediným způsobem, jak šíření kůrovce zamezit, nebo jej aspoň zpomalit, aby se

dal les po kůrovcové kalamitě pružně obnovovat, je vyhledávat, kácet a odvážet z lesa ke zpracování čerstvě napadené stromy. Cílem je tedy vyhledat stromy, do kterých se kůrovec teprve zavrtal, případně v nich teprve započal s budováním chodbiček. Takové stromy je třeba pokácet a z lesa odvézt ke zpracování, čímž se zabrání tomu, že se kůrovec pod kůrou stromu rozmnoží a noví mladí brouci se z něj poté rozletí k obsazování dalších a dalších stromů. Na každého samečka lýkožrouta připadnou dvě samičky, z nichž každá zprvu naklade až 60 vajíček, přičemž je schopna je naklást dvakrát ročně.

Lesníci stav kůrovce monitorují pomocí odchyťování do lapačů (plastové schránky, ve kterých visí feromon), ve kterých sledují jejich lokální počet a podle toho volí konkrétní opatření. Obranou, mimo aktivní vyhledávání čerstvě napadených stromů a jejich zpracování, jsou i insekticidní přípravky nanesené na sítě a tzv. lapáky (čerstvě pokácené stromy), ke kterým se kůrovec láká za pomoci uměle vytvořených feromonů. Po kontaktu s takto otrávenými sítěmi nebo kmeny kůrovec umírá.

Často zaznívají názory, že kácení je chyba, příroda prý si poradí sama. Jak to vidíte Vy?

Příroda by si dozajista poradila sama, nicméně to by nesměla existovat právě poptávka lidské společnosti po dřevě, coby surovině, která je obnovitelná a

všestranně využitelná. Když si vezmeme, kde všude je dříví potřeba, co se z něj staví, buduje, vyrábí atd., pak je jistě zcela nutné, aby byl někdo, kdo jednak uspokojuje tuto poptávku, a to právě zvyšováním produkce lesa, který jen díky hospodářské úpravě dokáže vytvářet dostatečně kvalitní dříví v dostatečném množství, a jednak kdo udrží samotnou existenci lesa v dlouhodobém, a hlavně udržitelném stavu. Jsem toho názoru, že bez lesníků a jejich vyvažováním misek vah mezi potřebou lidské společnosti po dříví a potřebou lidské společnosti po existenci lesa jako takového, by zde již žádný les nebyl a zároveň by ani nebylo zajištěno kvalitní dříví v takovém množství, v jakém ho právě různorodý průmysl potřebuje... Přeci jen papír, nábytek, stavební dříví, palivo atd. a zároveň udržení vody v krajině, bránění erozi, bránění povodním, čištění vzduchu, produkce kyslíku a vázání oxidu uhličitého apod., dokáže jen les v dostatečném rozsahu a ve stavu, který odpovídá současnému stavu v lesnické režii.

Nemluvě o tom, že by les bez zásahu člověka nebyl pro lidi přístupný a už vůbec ne bezpečný. V lese bez lesnického hospodaření by neexistovaly cesty a lesní stezky, les by zarůstal keřovým patrem a urputnou masou trav, ostružiní apod. Hrozily by pády stromů, suchý špic a větví. V lesích by hrozily a pravděpodobně by i často byly požáry, které by ohrožovaly lidská obydlí. Přeci jen suchý klest, tráva a nedostupnost pro hasičskou techniku jsou ideální kombinací pro lesní požár.

A konečně, čím by lidé nahradili dříví? Plasty, fosilními palivy, které docházejí, jako je uhlí, či ropa? To by navíc znečišťovalo vody i ovzduší. Ne, myslím, že bez lesnického hospodaření to již nepůjde.

V paměti máme také nedávné lesní požáry v Českém Švýcarsku. Jak velká katastrofa pro les jako takový to je? Za jak dlouho se lesní porost obnoví?

Stalo se tak v národním parku, kde se nezasahuje, nehospodaří, nebo jen minimálně. To jen potvrzuje má slova o lesních požárech v bezzásahovém lese. Pro les národního parku to až taková katastrofa není. Spálená biomasa poslouží jako zdroj živin pro budoucí, nově rostoucí flóru a vědci budou moci sledovat přirozený vývoj této flóry, ale i fauny, k tomu je koneckonců národní park zřízen, aby se v něm sledovaly přírodní procesy

bez zásahu člověka. Tedy les, tedy v bezzásahovém vizuálu, bude zpět do asi deseti let v podobě hustých neprostupných mlazin, nebo naopak prosvětlených ředin. Les se zde bude navracet „nadivoko“. První se objeví takzvané pionýrské dřeviny, tj. bříza, topol, vrba nebo třeba jeřáb... až po nich pak ostatní dřeviny. Naskytl se nám při tomto požáru i pohled na zkázu lidských obydlí, a to je národní park relativně „malé“ území, kde se v rámci ČR nezasahuje, lesnický nehospodaří. Jak by to dopadlo, kdyby takto vypadal les v celé republice snad raději ani nedomýšlet. To by byla teprve katastrofa.

Máte jako člověk, který je spjat s lesy, nějaký cíl, sen ohledně přírody v naší zemi, i konkrétně lesů?

Cílem každého lesníka je předat les dalším generacím v lepším stavu, než jej převzal. Takový odkaz, který si jednou budou moci prohlédnout třeba vnuci, pravnucci. Les, který jim poskytne místo odpočinku, místo, které jim poskytne materiál na stavbu jejich domů, místo které jim v každém ohledu lidského života bude jen a jen k užitku, přičemž si třeba vzpomenou na to, kdo jej vysadil, kdo se o něj staral a chránil ho. K tomu bych se připojila i já a s tím se při své práci ztotožňuji.

Redakce